

7/8287

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü

Sayı : B.10.0.ACS.0.12.00.14/610-
Konu : Yazılı Soru Önergesi

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
AÇSAP Yazı İşleri Ve Evrak Şube
Müd.
25 Eylül 2009 09:47:36 /5322

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İlgi: 15.06.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-13837 sayılı yazınız.

Yazınız ekinde bulunan, Bursa Milletvekili Sayın Kemal DEMİREL tarafından yazılı olarak cevaplanması için verilen "İzmir'deki bebek ölümlerine ilişkin" 7/8287 sıra sayılı yazılı soru önergesi Bakanlığımca incelenmiştir.

Sözü edilen soru önergesine cevap teşkil edecek olan bilgiler hazırlanmış ve ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Recep AKDAĞ

Bakan

EKLER:

1- 7 sayfa doküman (3 nüsha)

Bursa Milletvekili Sn. Kemal DEMİREL tarafından verilen İzmir’deki bebek ölümlerine ilişkin 7/8287 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabıdır:

SORULAR:

- 1- Geçtiğimiz 5 yıllık dönem içerisinde İzmir ilinde meydana gelen bebek ölümlerinin sayısı ne kadardır?
- 2- Bu ölümlerin sebepleri nedir ve bu bebeklerden kaç tanesi prematüredir?
- 3- 2008 yılı başından bu yana İstanbul ilinde meydana gelen bebek ölümlerinin sayısı ne kadardır?
- 4- Bu bebeklerin kaç tanesi tüp bebek yöntemiyle doğmuştur?
- 5- Bu bebeklerden kaç tanesi prematüredir?
- 6- Bu ölümlerin sebepleri nedir?
- 7- Bu bebeklerden kaçında enfeksiyon tespit edilmiştir?

CEVAPLAR:

Bebek ve çocuk ölümlerine ilişkin veriler, 2003 yılından önce pasif sürveyansla toplanmakta idi. Herhangi bir ek çalışma yapılmaksızın sağlık kuruluşlarından gönderilen verilerdi. Kayıt ve bildirim eksiklikleri nedeniyle bu veriler çoğunlukla kullanılmamakta sadece her 5 yılda bir Hacettepe Nüfus Etütleri Enstitüsü tarafından yapılan Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması (TNSA) sonuçları kullanılmakta idi.

Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması’nda bebek ve çocuk ölümlerine ilişkin bilgiler Batı, Doğu, Orta, Kuzey ve Güney olmak üzere 5 bölge düzeyinde toplanmakta ve değerlendirilmektedir. İl düzeyinde bilgi toplanmamaktadır. Dolayısıyla yapılan çalışmalar ancak bölge düzeyinde değerlendirilebilmektedir. Bebek ve çocuk ölümlerinin fazla olduğu dönemlerde bölge düzeyindeki değerlendirme yeterli olabilir. Bebek ve çocuk ölümleri azaldıkça bölge düzeyinde değerlendirme yeterli olmamaktadır. Bölge düzeyinde bebek ölümleri kabul edilebilir bir seviyeye düşmüş, fakat bölgedeki bir ilde bebek ölümleri hala çok yüksek olabilir. Bölge düzeyinde değerlendirme yapıldığı takdirde bu ildeki sonuçlar gözden kaçmakta ve zamanında tedbir alınması mümkün olmamaktadır. Bu nedenle yürütülen hizmetlerin il ve hatta ilçe düzeyinde değerlendirilmesi gerekmektedir.

Bu nedenle bebek ölümlerine ilişkin kayıtların düzenli olarak toplayabilmek için 2003 yılından sonra önce sürveyansın güçlendirilmesi çalışmalarına başlandı. Bebek ölümlerine ilişkin il düzeyinde bilgi alabilmek için aktif sürveyansla bilgi toplanmasına başlandı. Bu çalışmanın ilk sonuçları 2007 yılında alındı.

Her bir bebek ölümü ise 2009 yılından itibaren ayrı ayrı incelenmekte, muhtemel ölüm nedeni araştırılmakta ve aynı nedenle başka ölümlerin olmaması için tedbirler alınmaktadır. İnceleme üç aşamada tamamlanmaktadır. Her ilde teşkil edilen Bebek Ölümlerini İnceleme Komisyonları bebek ölümlerini incelemekte, kendi görüşleri ile birlikte Bakanlığa göndermektedir. Bakanlıkta teşkil edilen Ön inceleme ve Merkez İnceleme Komisyonları ölen anne ve bebeklerin tüm kayıtlarını inceleyerek ölüm nedenlerini ve bunlara etki eden faktörleri belirlemekte alınması gereken tedbirleri önermektedir.

Bakanlığa intikal ettirilen bebek ölümleri incelenmekte ve eksiklikler düzeltilmesi için illere geri gönderilmektedir. İllerde ölen bebeklerin kayıtları incelenerek gebelik, doğum ve ölüm tarihleri resmi kayıtlar (Nüfus kağıdı, doğum kağıdı v.b) dikkate alınarak eksiklikler düzeltilmektedir. Ayrıca iller, sağlık kuruluşlarının dışında meydana gelen (ev, sevk sırasında v.b) ölümleri de tespit etmeye çalışmakta ve tespit ettiği kayıtları Bakanlığa göndermektedir. Bebek ölümleri ile ilgili il düzeyinde değerlendirme yapılırken başka bir ilde ikamet etmekte iken bir başka ildeki hastaneye sevk edilen ve burada ölen bebekler de dikkate alınmaktadır. Bu kayıtlarda ölümün gerçekleştiği ilden düşülerek, anne ve bebeğin ailesinin devamlı ikamet ettiği ilin kayıtlarına intikal ettirilmektedir. Bebek ve çocuk ölümleri hesaplanırken kullanılan bir diğer veri canlı doğumlardır. Bilindiği üzere ülkemizde nüfus sayımları artık “Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi” ile yapılmaktadır. Bu çalışmada sonuçlar yıl sonlarında yayınlanmaktadır. Yıl içerisinde yapılan değerlendirmelerde ise projeksiyonlar kullanılmaktadır. Bütün bu işlemler esnasında prematüre, yenidoğan ve bebek ölümleri arasında değişiklikler olmaktadır.

Yukarıda da belirtildiği üzere, bebek ölümlülüğüne ilişkin kaynakların ikincisi Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması (TNSA) sonuçlarıdır. TNSA Bakanlığımızın kendi hizmetlerini ve kayıtlarını denetlemek için her 5 yılda bir yaptırdığı araştırmadır. Sonuçları araştırmanın yapıldığı tarihi değil, 5 yıllık gelişmeleri yansıtmaktadır. TNSA’nın metodolojisi ve sonuçlarına Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü’nün (HÜNEE) (<http://www.hips.hacettepe.edu.tr>) elektronik ortamdaki kayıtlarından ulaşılabilir.

Bakanlığımız Anne, bebek ve çocuk ölümlerine ilişkin verileri yayınlarken bu kaynaklardan elde ettiği bilgileri birlikte değerlendirmekte ve yıllık verileri kullanırken ara yıllar için projeksiyonlar yapmaktadır. Bakanlığımız bu kayıtları kullanırken veri kaynaklarını belirtmeye özel bir özen göstermektedir. Bakanlığımız dışındaki kişi ve kuruluşlarında bu bilgileri değerlendirirken aynı özeni göstermelerini beklemekteyiz.

Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü’nün (HÜNEE) 1993, 1998, 2003 ve 2008 yıllarında yaptığı TNSA sonuçlarına göre bebek ve çocuk ölümlerine ilişkin gelişmeler aşağıda gösterilmiştir. Bu yılların arasındaki yıllara ait veriler Bakanlık kayıtları ve gelişmeler dikkate alınarak yapılan projeksiyonlardır ve bu projeksiyonlar da belirlenen güven aralıkları içerisinde doğru verilerdir.

BEBEK ÖLÜM HIZINDAKİ GELİŞMELER (0-11 AY)

YIL	BEBEK ÖLÜM HIZI (BİNDE)	BİR SONRAKİ DÖNEM BEBEK ÖLÜM HIZI (BİNDE)	FARK	BEBEK ÖLÜM HIZI AZALMA ORANI (%)
1993 TNSA	53	43	10	18,9
1998 TNSA	43	29	14	32,6
2003 TNSA	29	18	11	37,9
2008 TNSA	18 (17,6)			

NEONATAL BEBEK ÖLÜM HIZINDAKİ GELİŞMELER (0-29 GÜN)

YIL	NEONATAL ÖLÜM HIZI (BİNDE)	BİR SONRAKİ DÖNEM NEONATAL ÖLÜM HIZI (BİNDE)	FARK	NEONATAL BEBEK ÖLÜM HIZI AZALMA ORANI (%)
1993 TNSA	29	26	3	10,3
1998 TNSA	26	17	9	34,6
2003 TNSA	17	13	4	23,5
2008 TNSA	13			

POST NEONATAL BEBEK ÖLÜM HIZINDAKİ GELİŞMELER (1-11 AY)

YIL	POSTNEONATAL ÖLÜM HIZI (BİNDE)	BİR SONRAKİ DÖNEM POSTNEONATAL ÖLÜM HIZI (BİNDE)	FARK	POST NEONATAL BEBEK ÖLÜM HIZI AZALMA ORANI (%)
1993 TNSA	23	17	6	26,1
1998 TNSA	17	12	5	29,4
2003 TNSA	12	5	7	58,3
2008 TNSA	5			

Bu gelişmeler Birleşmiş Milletler kayıtlarına da yansımıştır. Dünya ülkeleri arasında ülkemizin durumu çok daha iyi düzeye gelmiştir. Ülkemiz Gelir Durumu Grubunda Yüksek Orta Gelir Grubunda yer almaktadır. Bebek ölüm hızı olarak kendi grubumuzdaki ülkelere göre daha iyi durumdayız. Her yıl yüksek gelir grubundaki ülkelere biraz daha yaklaşılmaktadır.

Bebek Ölüm Hızına Göre Türkiye'nin Dünyadaki Durumu

2007 YILI VERİLERİ	Bebek ölüm hızı (binde)
TÜRKİYE	21
DÜNYA ORTALAMASI	49
GELİR DURUMU GRUBU	
Düşük Gelir Grubu	73
Düşük Orta Gelir Grubu	27
Yüksek Orta Gelir Grubu	22
Yüksek Gelir Grubu	6
WHO BÖLGELERİ GRUBU	
Afrika Bölgesi	94
Amerika Bölgesi	18
Güney Doğu Asya Bölgesi	52
Avrupa Bölgesi	14
Doğu Akdeniz Bölgesi	62
Batı Pasifik Bölgesi	20

Kaynak : UNICEF'in 2009 Dünya Çocuklarının Durumu Raporu

Türkiye'de ÜYTE Yöntemleri ile Oluşan Gebelikler

YILLAR	Klinik Gebelik	Canlı Doğum	C.D. Doğum Oranı (%)	Tekil Doğum	Tekil Doğum (%)	İkiz Doğum	İkiz Doğum (%)	Üçüz Doğum	Üçüz Doğum (%)	Dördüz Doğum	Dördüz Doğum (%)
2003	5.462	1.755	32,1	1.181	67,3	526	30,0	65	3,7	3	0,2
2004	7.792	2.721	34,9	1.728	63,5	753	27,7	65	2,4	2	0,1
2005	8.576	2.192	25,6	1.370	62,5	783	35,7	74	3,4	1	0,0
2006	12.007	3.627	30,2	2.414	66,6	1.196	33,0	111	3,1	0	0,0
2007	12.581	3.727	29,6	2.346	62,9	1.227	32,9	143	3,8	11	0,3

Kaynak : II Sağlık Müdürlüklerinden bildirilen güven aralığına göre düzeltilmemiş kayıtlar

İllere göre Üremeye Yardımcı Tedavi Yöntemleri ile doğan bebekler ve prematüreler ile bunların ölüm nedenlerine ilişkin bilgi toplamak için özel araştırma yapılması gerekmektedir.

2008 yılında İzmir ilinde bebek ölüm hızı binde 9 olarak tespit edilmiştir.

Bebek ölümleri ile ilgili diğer detaylara Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması çerçevesinde www.hips.hacettepe.edu.tr adresinden ulaşılabilir. Araştırmanın sonuç raporu Ekim 2009 tarihinde yayınlanacak olup, söz konusu bilgilere de aynı adresten ulaşılacaktır. Göstermiş olduğunuz ilgiye teşekkür ederim.